

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Μ. Ποιμενίδου

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Δημητροπούλου Ζαχαρένια (Α.Μ.: 0209075)
Τσέλα Λορίντα (Α.Μ.: 0209077)

ΕΞΑΜΗΝΟ: 8^ο

Θεματική Προσέγγιση 2

Έντομα Παντού...

Βόλος, 20 Μαρτίου 2013

Σχεδιασμός Θεματικής Προσέγγισης – 7^ο εξάμηνο 2012-2013

Α' Μέρος

Θεματική: «Έντομα Παντού»

Υποθέματα:

- 1). Μαθαίνοντας για τα έντομα
- 2). Η ζωή των εντόμων: κύκλος ζωής, διατροφή, τόπος διαβίωσης
- 3). Έντομα και άνθρωπος

Ανάλυση υποθεμάτων

1ο υπόθεμα: «Μαθαίνοντας για τα έντομα»

Τίτλος 1^{ης} δραστηριότητας: «Γνωριμία με τα έντομα»

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν το είδος των εντόμων και να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν ορισμένα έντομα.
- Να εντοπίσουν και να παρατηρήσουν έντομα σε έντυπο υλικό (ο στόχος αφορά δύο ομάδες παιδιών).

3^β Ενότητα: Παιδί και Πληροφορική

- Να αναζητήσουν στο διαδίκτυο εικόνες ορισμένων εντόμων (ο στόχος αφορά δύο ομάδες παιδιών).

Τίτλος 2^{ης} δραστηριότητας: «Χαρακτηριστικά των εντόμων»

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να παρατηρήσουν και να διακρίνουν βασικά χαρακτηριστικά ορισμένων εντόμων.

3^β Ενότητα: Παιδί και Γλώσσα: Γραφή και γραπτή έκφραση

- Να καταγράψουν όπως μπορούν -με λέξεις ή σχέδιο- τα χαρακτηριστικά ορισμένων εντόμων.

3^γ Ενότητα: Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να παρουσιάσουν και να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα της παρατήρησης και των καταγραφών τους σε σχέση με τα χαρακτηριστικά των εντόμων που ασχολήθηκαν.

Τίτλος 3^{ης} δραστηριότητας: *«Πώς κινούνται τα έντομα;»*

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να ακούσουν μία αφήγηση που δημιούργησε η νηπιαγωγός με ήρωα μία μύγα.

3^β Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να παρατηρήσουν και να γνωρίσουν τους διαφορετικούς τρόπους κίνησης των εντόμων.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο κίνησής τους.

Τίτλος 4^{ης} δραστηριότητας: *«Κατασκευάζοντας έντομα!»*

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να κατασκευάσουν ορισμένα έντομα με ποικιλία υλικών.

3^β Ενότητα: Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να δημιουργήσουν μία δική τους ιστορία για τα έντομα που κατασκεύασαν.

2ο υπόθεμα: *«Η ζωή των εντόμων: κύκλος ζωής, διατροφή, τόπος διαβίωσης»*

Τίτλος 1^{ης} δραστηριότητας: *«Κύκλος ζωής των εντόμων»*

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν τον κύκλο ζωής των περισσότερων εντόμων (ολομετάβολη μεταμόρφωση)..

3^β Ενότητα: Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Δραματική τέχνη)

- Να δραματοποιήσουν τα στάδια του κύκλου ζωής των περισσότερων εντόμων.

Τίτλος 2^{ης} δραστηριότητας: *«Τί τρώνε τα έντομα;»*

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να γνωρίσουν τον μύθο του Αισώπου *Ο τζίτζικας και ο μέρμηγκας*.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Ανθρωπογενές)

- Να προβληματιστούν με αφορμή τον μύθο σε σχέση με την τροφή των εντόμων.

3^γ *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν πώς τρέφονται τα έντομα.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε κατηγορίες ανάλογα με την τροφή τους.

Τίτλος 3^{ης} δραστηριότητας: *«Πού ζούνε τα έντομα;»*

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν τον τόπο διαβίωσης των εντόμων.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε κατηγορίες ανάλογα με τον τόπο διαβίωσή τους.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Μαθηματικά

- Να απαριθμήσουν τις ποσότητες ενός ζαριού.
- Να αντιστοιχήσουν τις ποσότητες ενός ζαριού με τα βήματα που πρέπει να κάνουν σε ένα επιδαπέδιο παιχνίδι.

3ο υπόθεμα: *«Έντομα και άνθρωπος»*

Τίτλος 1^{ης} δραστηριότητας: *«Τα έντομα στα έργα τέχνης»*

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να γνωρίσουν έργα τέχνης που απεικονίζουν ορισμένα έντομα.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να παρατηρήσουν και να περιγράψουν εικόνες με έργα τέχνης για ορισμένα έντομα.
- Να δημιουργήσουν μικρές ιστορίες με αφορμή τα έργα τέχνης για ορισμένα έντομα.

Τίτλος 2^{ης} δραστηριότητας: «Έντομα: Χρήσιμα, βλαβερά ή ενοχλητικά;»

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν ποια έντομα ωφελούν, ποια βλάπτουν και ποια ενοχλούν τον άνθρωπο και με ποιους τρόπους.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο που επιδρούν στην ζωή του ανθρώπου (χρήσιμα, βλαβερά και ενοχλητικά για τον άνθρωπο).

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να συνεργαστούν προκειμένου να δημιουργήσουν ένα κολλάζ με θέμα τις τρεις κατηγορίες εντόμων (χρήσιμα, βλαβερά και ενοχλητικά).

Τίτλος 3^{ης} δραστηριότητας: «Βλαβερά, ενοχλητικά έντομα: Πώς τα αντιμετωπίζουμε;»

Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Ανθρωπογενές)

- Να γνωρίσουν τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Γραφή και γραπτή έκφραση

- Να δημιουργήσουν μία αφίσα με οδηγίες σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων.
- Να υπαγορεύσουν στη νηπιαγωγό το κείμενο της αφίσας σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων (ο στόχος αφορά μία ομάδα παιδιών).

3^γ *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να ζωγραφίσουν/σχεδιάσουν τα βλαβερά και τα ενοχλητικά έντομα προκειμένου να διακοσμήσουν την αφίσα σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων (ο στόχος αφορά μία ομάδα παιδιών).

B' Μέρος

1. Υπόθεμα: «Μαθαίνοντας για τα έντομα»

2. Τίτλος 1^{ης} δραστηριότητας: «Γνωριμία με τα έντομα»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν το είδος των εντόμων και να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν ορισμένα έντομα.
- Να εντοπίσουν και να παρατηρήσουν έντομα σε έντυπο υλικό (ο στόχος αφορά δύο ομάδες παιδιών).

3^β Ενότητα: Παιδί και Πληροφορική

- Να αναζητήσουν στο διαδίκτυο εικόνες ορισμένων εντόμων (ο στόχος αφορά δύο ομάδες παιδιών).

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: πλαστικοποιημένες καρτέλες με έντομα, βιβλία με έντομα (*Η πρώτη μου Εγκυκλοπαίδεια για τη φύση Larousse*, εκδόσεις: Μεταίχμιο, *Εμείς και ο κόσμος μας, Η φύση*, εκδόσεις: Σαββάλας και *Μικρή εγκυκλοπαίδεια γιούπι! για...μικρούς περίεργους, Τα έντομα του κήπου μου* εκδόσεις: Πατάκη), ηλεκτρονικός υπολογιστής της τάξης, φορητός υπολογιστής της νηπιαγωγού, φωτοτυπίες που απεικονίζουν διάφορα έντομα και άλλα ζώα, κόλλες A4, ψαλίδια, κόλλες.

5. Διάρκεια: 45 λεπτά

6. Μέθοδοι: παρατήρηση, συζήτηση, ερωταπαντήσεις, ομαδοσυνεργατική.

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός τοποθετεί -πριν έρθουν τα παιδιά στο νηπιαγωγείο- διάφορα βιβλία με έντομα στην γωνιά των φυσικών επιστημών της τάξης. Εφόσον, η νηπιαγωγός θα διαπραγματευτεί ολόκληρη την εβδομάδα την θεματική αυτή, θα δημιουργήσει μία νέα γωνιά στην τάξη, την *γωνιά των εντόμων* και θα τοποθετήσει εκεί το καινούργιο υλικό. Η γωνιά αυτή μπορεί να στηθεί στην γωνιά της παρούσας ή κάπου κοντά. Όταν τα παιδιά φτάσουν στην τάξη, τούς κάνει τις εξής ερωτήσεις:

- Παρατηρήσατε κάποια αλλαγή σήμερα στην τάξη μας, παιδιά;
- Βρήκατε κάποιο καινούργιο υλικό σε καμιά γωνιά της τάξης μήπως;
- Τί υλικό παρατηρήσατε;

7.β Περιγραφή:

Οι παραπάνω ερωτήσεις θα κινητοποιήσουν τα παιδιά να βρουν τα υλικά, και κατόπιν με προτροπή της νηπιαγωγού να ξεφυλλίσουν τα βιβλία.

Βιβλίο 1

Βιβλίο 2

Βιβλίο 3

Κατά την έναρξη της οργανωμένης δραστηριότητας, η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνιά της παρεούλας και τούς θέτει μερικές ερωτήσεις σε σχέση με τα υλικά που προηγουμένως παρατήρησαν. Ενδεικτικά:

- Τί παρατηρήσατε στην καινούργια γωνιά της τάξης μας;
- Τί έδειχναν οι εικόνες στα βιβλία;
- Τί είναι όλα αυτά;
- Γνωρίζετε κάποια από αυτά; Αν ναι, ποια;

Με τις παραπάνω ερωτήσεις, η νηπιαγωγός στοχεύει στο να αναδειχθούν οι προϋπάρχουσες γνώσεις των παιδιών σχετικά με τα έντομα. Στην συζήτηση η νηπιαγωγός προτρέπει όλα τα παιδιά να μιλήσουν και να πουν την γνώμη/εμπειρία τους.

Στην συνέχεια, η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά διαδοχικά 2 πλαστικοποιημένες καρτέλες με έντομα θέτοντάς τους ορισμένες ερωτήσεις.

Ενδεικτικά:

Καρτέλες με τα έντομα που φέρνει η νηπιαγωγός

- *Ξέρετε τί είναι αυτό;*
- *Το έχετε δει; Πού;*
- *Πώς λέγεται;*
- *Τί γνωρίζετε για αυτό; κλπ.*

Αν τα παιδιά δυσκολευτούν να αναγνωρίσουν τα έντομα που τους δείχνει, τους δίνει κάποια βοηθητικά στοιχεία. Για παράδειγμα, «Αυτό το έντομο λαμπυρίζει μέσα στην νύχτα» (πυγολαμπίδα), ή «Αυτό το έντομο το ακούμε πολύ το καλοκαίρι με την ζέστη» (τζιτζίκας).

Έπειτα, η νηπιαγωγός συνεχίζει την συζήτηση θέτοντας στα παιδιά ορισμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

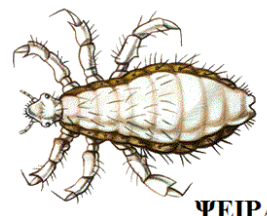
- *Ξέρετε κάποιο έντομο σαν αυτά που είδατε στις εικόνες;*
- *Ποια άλλα έντομα γνωρίζετε;*
- *Θέλετε να βρούμε εικόνες και με άλλα έντομα, όπως αυτά που αναφέρατε; κλπ.*

Στην πορεία, η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε 4 ομάδες. Στις δύο ομάδες αναθέτει να αναζητήσουν εικόνες εντόμων σε έντυπο υλικό (παιδικές εγκυκλοπαίδειες με έντομα). Η νηπιαγωγός δίνει στην ομάδα αυτή αυτοκόλλητα χαρτάκια, τα οποία τα παιδιά θα κολλάνε πάνω στις σελίδες του βιβλίου κάθε φορά που νομίζουν ότι εντόπισαν ένα έντομο. Η νηπιαγωγός αναθέτει στις άλλες δύο ομάδες να αναζητήσουν στο διαδίκτυο εικόνες όσων εντόμων γνωρίζουν. Η νηπιαγωγός βοηθάει τα παιδιά στον υπολογιστή σε όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν (π.χ. πληκτρολόγηση, αποθήκευση εικόνων κλπ.) και εκτυπώνει τις εικόνες των παιδιών αργότερα.

Υποσημείωση: Επειδή όμως η διαδικασία της εκτύπωσης και της πλαστικοποίησης είναι χρονοβόρα, η νηπιαγωγός έχει φέρει μαζί της πλαστικοποιημένες καρτέλες με διάφορα έντομα προκειμένου να τις χρησιμοποιήσει άμεσα μαζί με τα παιδιά κατά την πορεία της δραστηριότητας.

Καρτέλες με έντομα που φέρνει η νηπιαγωγός

Η δραστηριότητα κλείνει με μία συζήτηση, όπου κάθε ομάδα παρουσιάζει στις υπόλοιπες τα έντομα που βρήκε, τόσο στις παιδικές εγκυκλοπαίδειες όσο και στο διαδίκτυο (παρουσιάζοντας στα παιδιά το αρχείο με τις εικόνες που προηγουμένως είχαν αποθηκεύσει στους υπολογιστές). Τέλος, η νηπιαγωγός βοηθάει τα παιδιά στην παρουσίαση θέτοντας ορισμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

- *Τί είναι όλα αυτά που βρήκαμε;*
- *Πώς λέγονται;*
- *Ποια έντομα βρήκαμε; κλπ.*

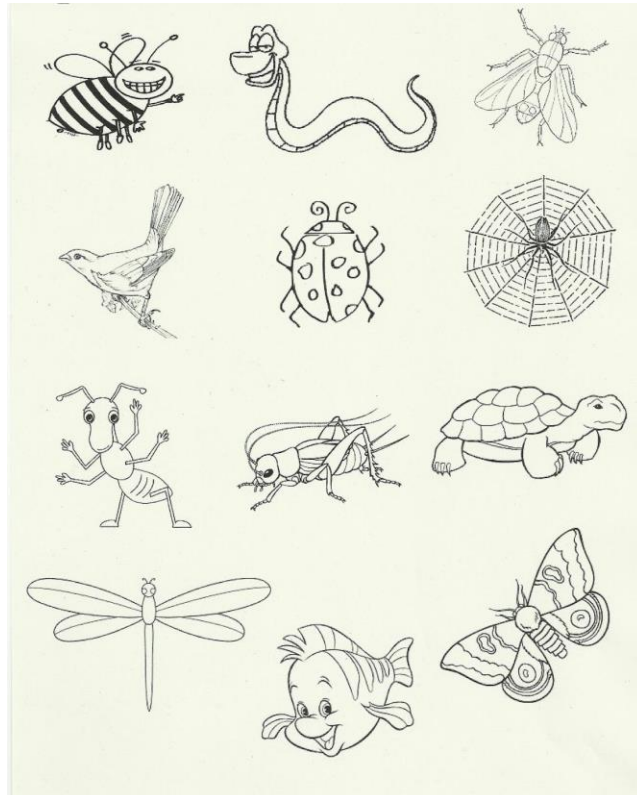
Στην περίπτωση που τα παιδιά βρουν κάποια έντομα που δεν τα γνωρίζουν ή δεν γνωρίζουν την ονομασία τους, η νηπιαγωγός τα προτρέπει να ψάξουν μαζί.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Για να αξιολογήσει η νηπιαγωγός την μαθησιακή διαδικασία και τους στόχους που είχε θέσει, μοιράζει στα παιδιά κόλλες Α4, ψαλίδια, κόλλες καθώς και φωτοτυπίες που απεικονίζουν διάφορα έντομα ανάμεσα σε άλλα ζώα. Έπειτα, ζητάει από το παιδιά να αναγνωρίσουν στις φωτοτυπίες που τους δόθηκαν τα έντομα, να τα κόψουν και να τα κολλήσουν στην κόλλα Α4 που θα έχει ως θέμα *Τα Έντομα*, καθώς και να ονοματίσουν αν μπορούν κάποια από τα έντομα.

Φωτοτυπία με έντομα και άλλα ζώα που δίνεται στα παιδιά

Αναγνώρισε τα έντομα!

1. Υπόθεμα: «Μαθαίνοντας για τα έντομα»

2. Τίτλος 2^{ης} δραστηριότητας: «Χαρακτηριστικά των εντόμων»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να παρατηρήσουν και να διακρίνουν βασικά χαρακτηριστικά ορισμένων εντόμων.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Γραφή και γραπτή έκφραση

- Να καταγράψουν όπως μπορούν -με λέξεις ή σχέδιο- τα χαρακτηριστικά ορισμένων εντόμων.

3^γ *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να παρουσιάσουν και να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα της παρατήρησης και των καταγραφών τους σε σχέση με τα χαρακτηριστικά των εντόμων που ασχολήθηκαν.

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: βαζάκια με έντομα (που μαζέψαμε με τα παιδιά από την αυλή ή έφερε η νηπιαγωγός), 3 μεγεθυντικοί φακοί, κόλλες A4, μολύβια, χρώματα.

5. Διάρκεια: 45 λεπτά

6. Μέθοδοι: παρατήρηση, συζήτηση, ερωταπαντήσεις, βιωματική, ομαδοσυνεργατική.

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Είναι άνοιξη και η νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να βγουν στην αυλή και χωρισμένα σε 3 ομάδες με ένα μεγεθυντικό φακό η κάθε ομάδα, να παρατηρήσουν τα έντομα που τυχόν υπάρχουν εκεί (π.χ. πεταλούδες, πασχαλίτσες, μυρμήγκια, ακρίδες κλπ.). Στην συνέχεια, προτείνει στα παιδιά να μαζέψουν σε βαζάκια μερικά έντομα για να τα τοποθετήσουν στην *γωνιά των εντόμων* προκειμένου να τα παρατηρήσουν καλύτερα. Σε περίπτωση που δεν βρούνε έντομα να μαζέψουν, θα έχει φέρει και η νηπιαγωγός σε βαζάκια.

Υποσημείωση: Τα βαζάκια δεν τα κλείνουμε με καπάκια για να μην σκοτώσουνε τα έντομα, απλώς τα καλύπτουν με ένα πανάκι ή μαντήλι.

7.β Περιγραφή:

Μπαίνοντας στην τάξη, η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνιά της παρεούλας και φέρνει μαζί της τα βαζάκια με 3 συγκεκριμένα έντομα (π.χ. πασχαλίτσα, πεταλούδα, μυρμήγκι), θέτοντάς τους ορισμένες ερωτήσεις:

- *Τί βλέπετε να υπάρχει πάνω στο σώμα των εντόμων;*
- *Μοιάζουν τα συγκεκριμένα έντομα μεταξύ τους; Σε τί;*
- *Διαφέρουν μεταξύ τους τα έντομα αυτά; Σε τί;*
- *Έχουν όλα τα έντομα που παρατηρούμε, το ίδιο μέγεθος;*
- *Τί χρώμα έχουν;*
- *Έχουν όλα το ίδιο χρώμα; κλπ.*
- *Θέλετε να παρατηρήσουμε από κοντά το σώμα των εντόμων αυτών;*

Με τις παραπάνω ερωτήσεις, η νηπιαγωγός προσπαθεί να εντοπίσει τις προϋπάρχουσες γνώσεις των παιδιά ως προς τα χαρακτηριστικά των εντόμων που έχουμε συλλέξει.

Στην συνέχεια, η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε 3 ομάδες και τους μοιράζει τα βαζάκια με τα έντομα, ζητώντας από κάθε ομάδα να παρατηρήσει το σώμα ενός εντόμου –με μεγεθυντικό φακό- και στην συνέχεια να καταγράψει σε μία κόλλα Α4 τα χαρακτηριστικά του εντόμου αυτού. Η καταγραφή μπορεί να περιλαμβάνει λέξεις ή σχέδιο αναλόγως με το τί διευκολύνει περισσότερο τα παιδιά. Κάθε βαζάκι με έντομο είναι ένας σταθμός εργασίας. Τα παιδιά περνάνε και από τους 3 σταθμούς εργασίας, παρατηρούν και καταγράφουν και τα 3 έντομα που υπάρχουν στα βαζάκια. Οι καταγραφές αυτές αφορούν το χρώμα, το μέγεθος και τα μέλη του σώματος (πόδια, φτερά κλπ.) των συγκεκριμένων εντόμων. Αφού κάθε ομάδα τελειώσει την παρατήρηση και την καταγραφή, η νηπιαγωγός συγκεντρώνει και πάλι τα παιδιά στην γωνιά της παρεούλας για να συζητήσουνε τα αποτελέσματα της παρατήρησης. Κάθε ομάδα ανακοινώνει στην υπόλοιπη τάξη τα αποτελέσματα της παρατήρησης και των καταγραφών τους.

Η δραστηριότητα κλείνει με μία συζήτηση, στην οποία η νηπιαγωγός προτρέπει όλα τα παιδιά να παρατηρήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των καταγραφών όλων των ομάδων. Ενδεικτικά:

- Ποια χαρακτηριστικά βρήκατε στο πρώτο/δεύτερο/τρίτο έντομο;
- Παρατήρησε κάποια ομάδα κάτι που δεν παρατήρησαν οι υπόλοιπες; κλπ.

Για να διευκολύνει τις συγκρίσεις των εντόμων που παρατηρήθηκαν από τις τρεις ομάδες, η νηπιαγωγός δημιουργεί έναν πίνακα στον οποίο εισάγει τις καταγραφές των παιδιών, έτσι ώστε τα ίδια τα παιδιά να μπορούν να κάνουν πιο εύκολα τις συγκρίσεις αυτές. Ο πίνακας αυτός θα έχει την εξής μορφή:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ			
ENTOMA → ΟΜΑΔΕΣ ↓			
ΟΜΑΔΑ 1			
ΟΜΑΔΑ 2			
ΟΜΑΔΑ 3			

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός συλλέγει μαζί με τα παιδιά τις καταγραφές των εντόμων που παρατήρησαν, και όλοι μαζί δημιουργούν ένα βιβλίο με τίτλο *Βιβλίο των Παρατηρήσεων* το οποίο τοποθετούν στην γωνιά των εντόμων. Κάθε ομάδα έχει το δικό της ξεχωριστό κεφάλαιο στο βιβλίο. Όταν ολοκληρωθεί η δημιουργία του βιβλίου, τα παιδιά το παρουσιάζουν στην τάξη.

Οι μαθησιακοί στόχοι που αφορούν την παρατήρηση και την καταγραφή των παρατηρήσεων, αξιολογούνται στην πορεία της δραστηριότητας.

1. Υπόθεμα: «Μαθαίνοντας για τα έντομα»

2. Τίτλος 3^{ης} δραστηριότητας: «Πώς κινούνται τα έντομα;»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να ακούσουν μία αφήγηση που δημιούργησε η νηπιαγωγός με ήρωα μία μύγα.

3^β Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να παρατηρήσουν και να γνωρίσουν τους διαφορετικούς τρόπους κίνησης των εντόμων.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο κίνησής τους.

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: βιβλίο που δημιούργησε η νηπιαγωγός για αφόρμηση (βλ. παράρτημα), βιντεάκια για την κίνηση των εντόμων, 3 μεγάλα χαρτόνια, εκτυπωμένες εικόνες που απεικονίζουν διάφορα έντομα, blue tack, CD με μουσική (*Το πέταγμα της μέλισσας*), καρτελάκια με τα ονόματα διάφορων εντόμων.

5. Διάρκεια: 45 λεπτά

6. Μέθοδοι: αφήγηση ιστορίας, συζήτηση, ερωταπαντήσεις, ομαδοσυνεργατική, παιχνίδι (κινητικό).

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός διαβάσει στα παιδιά το βιβλίο που έφτιαξε με τίτλο *Λίτσα, η μυγίτσα*:

Λίτσα, η μυγίτσα

«Μια φορά κι έναν καιρό σε έναν τόπο μακρινό, ζούσε η Λίτσα μια μικρή-μικρή μυγίτσα! Καθώς πετούσε όλη μέρα μες στον καθαρό αέρα, είπε να ξεκουραστεί αφού κουράστηκε πολύ! Να 'σου ένα σπιτικό, με παράθυρο ανοιχτό! *Εδώ μέσα θα καθίσω, λίγο για να ηρεμήσω!*, είπε η Λίτσα η μικρή μας η μυγίτσα. Και εκεί που η Λίτσα ξαποσταίνει, κάτι κακό καταλαβαίνει... Ένας παππούς την κυνηγάει και με παντόφλα την χτυπάει! Και η άτυχη η Λίτσα έχει τώρα μια...πληγίτσα! Το δεξί της το φτερό δεν μπορεί να το κουνήσει και στο σπίτι έχει κολλήσει! *Αχ βοήθεια!* τσιρίζει και την γειτονιά ζαλίζει. Ξάφνου την ακούει η Λήδα, η φίλη της η ακρίδα, που μπορεί να

πηδά και να φτάνει και ψηλά. Τότε για να την βοηθήσει τρέχει να ειδοποιήσει το καλό το μυρμηγκάκι που το έχουν φιλαράκι, που μπορεί να περπατάει και γοργά να προχωράει. Μαζί τρέχουνε στην Λίτσα την άτυχή μας την μυγίτσα, και την βρίσκουν ξαπλωμένη και βαριά τραυματισμένη. Το φτερό της το κολλάνε και μαζί χαμογελάνε. Επειδή τώρα η Λίτσα η καλή μας η μυγίτσα, μπορεί πια να ξαναπετάξει και να μην ξαναγκρινιάξει...!».

Η νηπιαγωγός κάνει στα παιδιά ορισμένες ερωτήσεις σχετικά με την ιστορία που τους αφηγήθηκε. Ενδεικτικά:

- *Τί έπαθε η Λίτσα η μυγίτσα;*
- *Ποιοι την βοήθησαν και πώς;*
- *Πώς κινείται η Λίτσα;*
- *Οι φίλες της κινούνται με τον ίδιο τρόπο;*
- *Πώς κινούνται η Λήδα η ακρίδα και το μυρμηγκάκι;*
- *Πώς πιστεύετε παιδιά ότι κινούνται τα έντομα;*
- *Κινούνται όλα τα έντομα με τον ίδιο τρόπο; κλπ.*

Με αυτές τις ερωτήσεις η νηπιαγωγός προσπαθεί να διερευνήσει τις αντιλήψεις που έχουν τα παιδιά για τον τρόπο κίνησης των εντόμων.

7.β Περιγραφή:

Η νηπιαγωγός προβάλλει στα παιδιά ένα βίντεο που δείχνει πώς κινούνται διάφορα έντομα. Το βίντεο αυτό το έφτιαξε η νηπιαγωγός ενώνοντας μικρά βιντεάκια που συνέλεξε από το YouTube τα οποία δείχνουν την κίνηση των εντόμων. Ενδεικτικά:

<https://www.youtube.com/watch?v=qhvlCErCZE0> (βίντεο που δείχνει την κίνηση της ακρίδας: περπατάει και πηδάει)

<https://www.youtube.com/watch?v=v6EGtUIY2PQ> (βίντεο που δείχνει την κίνηση της πεταλούδας και της μέλισσας: πετάνε)

<http://www.youtube.com/watch?v=EiUlXw7ibpA> (βίντεο που δείχνει την κίνηση του μυρμηγκιού: περπατάει)

Μετά την προβολή του βίντεο, η νηπιαγωγός συζητάει με τα παιδιά για τους τρόπους κίνησης των εντόμων καθώς και για το πώς κινούνται συγκεκριμένα έντομα.

Ενδεικτικές ερωτήσεις:

- *Πώς κινούνται τα έντομα που παρατηρήσαμε;*
- *Κινούνται όλα τα έντομα με τον ίδιο τρόπο;*
- *Με ποιους τρόπους μπορεί να κινηθεί ένα έντομο;*
- *Ξέρετε άλλα έντομα που να πετάνε;*
- *Ξέρετε άλλα έντομα που να περπατάνε;*
- *Ξέρετε άλλα έντομα που να πηδάνε;*
- *Υπάρχουν έντομα που μπορούν να κινηθούν με περισσότερους από έναν τρόπους; Ποια και με ποιους τρόπους κινούνται;*
- *Πιστεύετε ότι η πασχαλίτσα κινείται μόνο περπατώντας; Πώς αλλιώς κινείται; κλπ.*

Αφού έχουμε μιλήσει για το πώς κινούνται τα έντομα, η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να τα ταξινομήσουν σε κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο κίνησής τους. Έτσι λοιπόν, μοιράζει στα παιδιά εκτυπωμένες εικόνες με ορισμένα έντομα, blue tack καθώς και 3 χαρτόνια με τους εξής τίτλους: *Περπατάνε, Πηδάνε, Πετάνε*. Η νηπιαγωγός έχει φροντίσει να φέρει διπλές εικόνες για τα έντομα που κινούνται με δύο τρόπους. Έτσι, τα παιδιά θα μπορούν να τοποθετήσουν εικόνες ίδιων εντόμων σε περισσότερες από μία κατηγορίες (π.χ. δύο εικόνες με την πασχαλίτσα, μία στο χαρτόνι *Περπατάει* και μία στο χαρτόνι *Πετάει* κλπ.). Τέλος, όσα παιδιά έχουν εικόνες με έντομα που έχουν ήδη τοποθετηθεί σε μία κατηγορία, τότε τοποθετούν την δεύτερη εικόνα του εντόμου αυτού στην άλλη κατηγορία σύμφωνα με τον δεύτερο τρόπο κίνησης του εντόμου αυτού.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Προκειμένου η νηπιαγωγός να αξιολογήσει αν τα παιδιά κατανόησαν ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι κίνησης των εντόμων καθώς και το ποια έντομα ανήκουν στην κάθε κατηγορία ανάλογα με τον τρόπο κίνησής τους, παίζει με τα παιδιά ένα κινητικό παιχνίδι. Στο παιχνίδι αυτό, η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά ονομασίες εντόμων και τους παροτρύνει να κινηθούν ανάλογα με τον τρόπο που κινείται το κάθε έντομο. Για να μην μπερδευτεί η νηπιαγωγός αλλά και τα παιδιά, η ίδια κολλάει στην μπλούζα του κάθε παιδιού καρτελάκι με το όνομα του εντόμου που υποδύεται. Επίσης, η νηπιαγωγός βάζει CD με μουσική (*Το πέταγμα της μέλισσας*), κατά την διάρκεια της οποίας όλα τα έντομα κινούνται ή χορεύουν ελεύθερα, και όταν η μουσική σταματήσει η νηπιαγωγός δίνει μία εντολή: π.χ. *Να κινηθούν τα έντομα που πετάνε!*

Τότε, όλα τα παιδιά που εκπροσωπούν έντομα αυτής της κατηγορίας, πρέπει να κινηθούν με τον αντίστοιχο τρόπο. Τα υπόλοιπα παιδιά-έντομα πρέπει να μείνουν ακίνητα. Το παιχνίδι συνεχίζεται με παρόμοιες εντολές που δίνει η νηπιαγωγός για τα παιδιά-έντομα που περπατάνε, που πηδάνε καθώς και αυτά που κινούνται με περισσότερους από έναν τρόπους: πηδάνε- περπατάνε, πετάνε-περπατάνε.

1. Υπόθεμα: *«Μαθαίνοντας για τα έντομα»*

2. Τίτλος 4^{ης} δραστηριότητας: *«Κατασκευάζοντας έντομα!»*

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Εκφραση (Εικαστικά)

- Να κατασκευάσουν ορισμένα έντομα με ποικιλία υλικών.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να δημιουργήσουν μία δική τους ιστορία για τα έντομα που κατασκεύασαν.

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: διάφορα ανακυκλώσιμα υλικά (χάρτινα κουτιά, τενεκεδάκια, χαρτόνι από ρολά υγείας και κουζίνας, πλαστικά ποτηράκια κλπ.), διάφορα χαρτόνια (γκοφρέ, γλασέ, κανσόν κλπ.), σύρμα πίπας, τσόχα, ψαλίδια, κόλλες, χρώματα (μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, κλπ.).

5. Διάρκεια: 45 λεπτά

6. Μέθοδοι: αφήγηση ιστορίας, ομαδοσυνεργατική.

7. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός παρουσιάζει στα παιδιά μία κατασκευή μέλισσας που έκανε η ίδια και τούς αφηγείται την σύντομη ιστορία της:

«Παιδιά, αυτή είναι η Μάγια η μέλισσα. Όλη μέρα τριγυρνάει από λουλούδι σε λουλούδι και της αρέσει να παίζει με τους φίλους της! Είναι πάντα χαμογελαστή και της αρέσει

να τραγουδάει! Προσέξτε τί όμορφα που είναι τα φτερά της; Τί λέτε να φτιάξουμε κι εμείς μερικά έντομα για να έχει περισσότερους φίλους η Μάγια;».

7.β Περιγραφή:

Η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε ζευγάρια και με κλήρωση ορίζει με ποιο έντομο θα ασχοληθεί κάθε ζευγάρι. Έπειτα, τούς μοιράζει διάφορα ανακυκλώσιμα υλικά, χαρτόνια, κόλλες, ψαλίδια, σύρμα πίπας, γκοφρέ, τσόχα, χαρτόνια από ρολά υγείας και κουζίνας και τα παιδιά ξεκινάνε την κατασκευή του εντόμου που τους ανατέθηκε. Η νηπιαγωγός βοηθάει τα παιδιά όπου δυσκολεύονται κατά την διάρκεια της κατασκευής των εντόμων, αφήνοντάς τα να αυτενεργήσουν και να δημιουργήσουν ελεύθερα. Τα έντομα που αναθέτει η νηπιαγωγός στα παιδιά για να τα κατασκευάσουν είναι η μέλισσα, η πασχαλίτσα, η πεταλούδα, το μυρμήγκι, η κατσαρίδα, η μύγα, το κουνούπι και η ακρίδα οι οποίες είναι κατασκευές που μπορούν να υλοποιηθούν πιο εύκολα από παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των εντόμων, η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε ζευγάρι να δημιουργήσει μία μικρή ιστορία με ήρωα το έντομο που μόλις κατασκεύασε. Οι ομάδες μπορούν να μεγαλώσουν (να ενωθούν π.χ. 3 ζευγάρια) και να προκύψει και διάλογος μεταξύ των εντόμων αυτών. Το περιεχόμενο της κάθε ιστορίας είναι ανοιχτό, έτσι ώστε τα παιδιά να συμπεριλάβουν ό,τι στοιχεία επιθυμούν τα ίδια (πχ. Μία μέρα του εντόμου αυτού, την ζωή του, τους φίλους του, τις ασχολίες του, στοιχεία του χαρακτήρα του, κλπ.). Κλείνοντας την δραστηριότητα, η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να παρουσιάσουν στην τάξη τις κατασκευές και τις ιστορίες τους.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Τα παιδιά παρουσιάζουν στην υπόλοιπη τάξη το έντομο που κατασκεύασε το κάθε ζευγάρι, καθώς και την ιστορία που δημιούργησε για το έντομο αυτό. Η νηπιαγωγός μαγνητοφωνεί τα παιδιά και έπειτα δημιουργεί ένα CD το οποίο τοποθετεί μαζί με τις κατασκευές των εντόμων ως υλικά στην *γωνιά των εντόμων*.

Οι μαθησιακοί στόχοι που έθεσε η νηπιαγωγός αξιολογούνται στην πορεία της δραστηριότητας.

1. Υπόθεμα: «Η ζωή των εντόμων: κύκλος ζωής, διατροφή, τόπος διαβίωσης»

2. Τίτλος 1^{ης} δραστηριότητας: «Κύκλος ζωής των εντόμων»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α Ενότητα: Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν τον κύκλο ζωής των περισσότερων εντόμων (ολομετάβολη μεταμόρφωση).

3^β Ενότητα: Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Δραματική τέχνη)

- Να δραματοποιήσουν τα στάδια του κύκλου ζωής των περισσότερων εντόμων.

4. **Εποπτικά μέσα και υλικά:** το εξώφυλλο του παραμυθιού: *Εξαφανίστηκε, εξαφανίστηκε η κάμπια. Μια πρώτη ματιά στον κύκλο της ζωής μιας πεταλούδας*. Γκόντουιν, Σ. (2001). Αθήνα: Πατάκης, πλαστικοποιημένες καρτέλες που δείχνουν τον κύκλο ζωής των εντόμων, CD με ορχηστρική μουσική.

5. **Διάρκεια:** 45 λεπτά

6. **Μέθοδοι:** παρατήρηση, συζήτηση, ερωταπαντήσεις, παιχνίδι (κινητικό).

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνιά της παρεούλας και τούς δείχνει το εξώφυλλο του παραμυθιού *Εξαφανίστηκε, εξαφανίστηκε η κάμπια. Μια πρώτη ματιά στον κύκλο ζωής μιας πεταλούδας*. Στην συνέχεια, θέτει ορισμένες ερωτήσεις στα παιδιά έχοντας ως ερέθισμα το εξώφυλλο.

Ενδεικτικά:

- *Τί παρατηρείτε στην εικόνα;*
- *Ποιο έντομο αναγνωρίζετε;*
- *Τί σχέση έχουν τα δύο έντομα μεταξύ τους; Έχουν κάτι κοινό;*
- *Πώς πιστεύετε ότι γεννιούνται τα έντομα;*
- *Τί γεννούν τα έντομα;*
- *Πώς μεγαλώνουν τα έντομα; κλπ.*

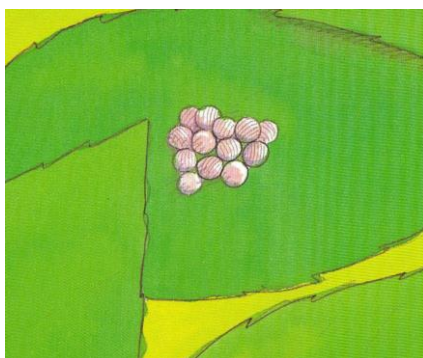
Η νηπιαγωγός με το εξώφυλλο και την συζήτηση με τις ερωταπαντήσεις, προσπαθεί να προσελκύσει το ενδιαφέρον των παιδιών για την δραστηριότητα που θα ακολουθήσει καθώς και να διερευνήσει τις γνώσεις τους σχετικά με τον κύκλο ζωής των εντόμων.

7.β Περιγραφή:

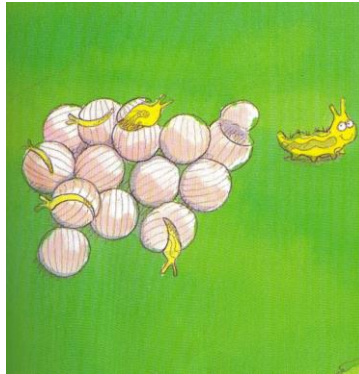
Η νηπιαγωγός εξηγεί με απλό και κατανοητό για τα παιδιά τρόπο, τον κύκλο ζωής των περισσότερων εντόμων (*ολομετάβολη μεταμόρφωση*) καθώς και τα διάφορα στάδια από τα οποία περνούν τα έντομα αυτά. Καθώς η νηπιαγωγός εξηγεί στα παιδιά τον κύκλο ζωής των περισσότερων εντόμων, παράλληλα δείχνει και πλαστικοποιημένες καρτέλες που απεικονίζουν τα στάδια του κύκλου ζωής των εντόμων αυτών (αυγά → κάμπιες που σκάνε από τα αυγά → κάμπιες που τρώνε για να μεγαλώσουν → κουκούλι → ακμαία έντομα).

Συγκεκριμένα, λέει στα παιδιά τα εξής:

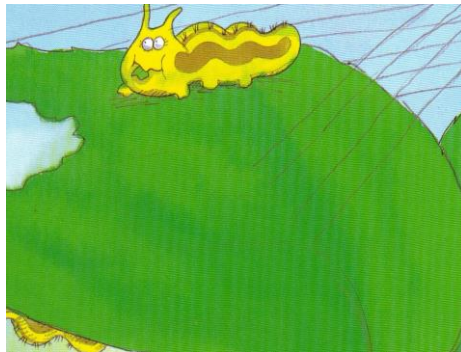
«Παιδιά, τα περισσότερα έντομα από την στιγμή που γεννιούνται μέχρι να μεγαλώσουν δεν μένουν ίδια αλλά αλλάζουν. Στην αρχή τα έντομα αυτά είναι πολύ μικρά αυγά».

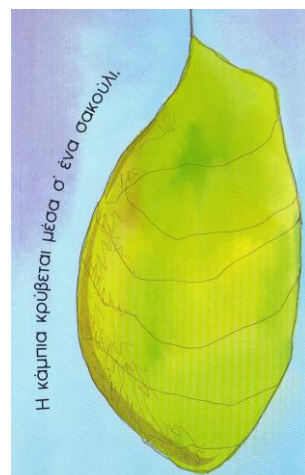
«Στην συνέχεια, μετά από λίγο καιρό τα αυγά σκάνε και μέσα από αυτά βγαίνουν κάμπιες».

«Έπειτα, οι κάμπιες αυτές σιγά-σιγά μεγαλώνουν τρώγοντας φύλλα».

«Αφού μεγαλώσουν αρκετά, κλείνονται μέσα σε ένα σακουλάκι, που λέγεται κουκούλι και μένουν εκεί ακίνητα».

«Μετά από λίγες μέρες, τα σακουλάκια αυτά ανοίγουν και από μέσα βγαίνουν τα έντομα όπως εμείς τα ζέρουμε».

«Έτσι, ολοκληρώνεται ο κύκλος της ζωής των εντόμων και αφού τα έντομα αυτά γεννήσουν πολύ μικρά αυγά, ο κύκλος αυτός ξεκινά από την αρχή! Όταν τα έντομα μεγαλώσουν ακόμα πιο πολύ, πεθαίνουν... Ωστόσο παιδιά, δεν μεγαλώνουν όλα τα έντομα με αυτόν τον τρόπο αλλά τα περισσότερα...».

Αφού η νηπιαγωγός παρουσιάσει στα παιδιά τον κύκλο ζωής των περισσότερων εντόμων, τούς θέτει ορισμένες ερωτήσεις, προκειμένου να δει αν κατανόησαν τον κύκλο ζωής που αφορά τα περισσότερα έντομα. Ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πώς γεννιούνται τα περισσότερα έντομα;
- Μένουν ίδια τα έντομα αυτά καθόλη την διάρκεια της ζωής τους;
- Τί γίνεται αφότου σκάσουν τα αυγά;
- Τί συμβαίνει όταν οι κάμπιες μεγαλώσουν αρκετά τρώγοντας φύλλα;
- Πού κλείνονται οι κάμπιες και τί κάνουν εκεί;
- Τί βγαίνει μέσα από το κουκούλι;
- Τί γίνεται όταν τα έντομα αυτά μεγαλώσουν;
- **Τί πιστεύετε ότι γίνεται όταν μεγαλώσουν πολύ και γεράσουν;**
- Όλα τα έντομα παιδιά, μεγαλώνουν με αυτόν τον τρόπο; κλπ.

Με την τελευταία ερώτηση, η νηπιαγωγός αποφεύγει τον κίνδυνο γενίκευσης από τα παιδιά της διαδικασίας της ολομετάβολης μεταμόρφωσης σε όλα τα έντομα.

Στην συνέχεια, η νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να γίνουν όλα μαζί έντομα και να δραματοποιήσουν τον κύκλο ζωής που αφορά τα περισσότερα έντομα. Κατά την διάρκεια της διαδικασίας αυτής, η νηπιαγωγός καθοδηγεί λεκτικά τα παιδιά στο πώς να αναπαραστήσουν κινητικά τα στάδια ζωής των εντόμων. Ωστόσο, κάθε παιδί

αναπαριστά με τον δικό του τρόπο και την δική του κίνηση το κάθε στάδιο. Η νηπιαγωγός αφού βάλει ένα CD με απαλή ορχηστρική μουσική (*Το βάλς των λουλουδιών*), λέει στα παιδιά τα εξής:

«Είμαστε πολύ μικρά αυγά πάνω σε πράσινα φυλλαράκια. Τώρα, σιγά-σιγά τα αυγά αρχίζουν και κουνιούνται και είναι έτοιμα να σπάσουν. Μέσα από τα αυγουλάκια που έσπασαν, ξεπετάγονται μικρές μικρές κάμπιες οι οποίες σέρνονται με το σώμα τους στο έδαφος. Οι κάμπιες αυτές όμως πεινάνε πολύ! Αρχίζουν λοιπόν να τρώνε λαίμαργα πολλά πολλά φύλλα! Όμως ξαφνικά οι κάμπιες κλείνονται μέσα στα φυλλαράκια και φτιάχνουν ένα σακουλάκι, μέσα στο οποίο μένουν ακίνητες για κάποιες μέρες. Μία μέρα όμως, το κουκούλι τους σπάει και ξεπετάγονται από μέσα πολύχρωμες πεταλούδες, πανέμορφες πασχαλίτσες, χαριτωμένες πυγολαμπίδες και άλλα τρισμαριτωμένα έντομα! Τώρα πια έχουν μεγαλώσει αρκετά, έτσι ώστε να γεννήσουν δικά τους αυγουλάκια για να ξαναγεννηθούν με τον ίδιο τρόπο και άλλα έντομα. Όμως ο καιρός περνάει και τα έντομα μεγαλώνουν όλο και πιο πολύ... μέχρι που γερνάνε και πέφτουν στο έδαφος και πεθαίνουνε...».

Αφού τα παιδιά ολοκληρώσουν την δραματοποίηση των σταδίων του κύκλου ζωής των περισσότερων εντόμων, η νηπιαγωγός τα αφήνει για 1 λεπτό ξαπλωμένα στο πάτωμα για να χαλαρώσουν μετά το κινητικό αυτό δρώμενο (αποθεραπεία). Η μουσική συνεχίζει να παίζει και στο στάδιο της αποθεραπείας.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Προκειμένου η νηπιαγωγός να αξιολογήσει αν τα παιδιά κατανόησαν τον κύκλο ζωής των εντόμων, τα χωρίζει σε 4 ομάδες. Σε κάθε ομάδα μοιράζει πλαστικοποιημένες καρτέλες που απεικονίζουν τον κύκλο ζωής ενός εντόμου καθώς και χάρτινα βελάκια (αυγά → κάμπιες που σκάνε από τα αυγά → κάμπιες που τρώνε για να μεγαλώσουν → κουκούλι → πεταλούδα, πασχαλίτσα, πυγολαμπίδα, μέλισσα). Κάθε ομάδα θα πρέπει να βάλει τις καρτέλες στην σωστή σειρά, με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να δείχνει τον κύκλο ζωής του εκάστοτε εντόμου, και με τα βελάκια να δείχνει ότι το ένα στάδιο διαδέχεται το άλλο. Αφού κάθε ομάδα ολοκληρώσει την σειροθέτηση των καρτελών, τα παιδιά αλλάζουν μεταξύ τους καρτέλες έτσι ώστε να δείξουν τον κύκλο ζωής και άλλων εντόμων. Με αυτόν τον τρόπο, η νηπιαγωγός θα αξιολογήσει ότι τα παιδιά δεν έβαλαν τυχαία τις καρτέλες την πρώτη φορά –εφόσον η διαδικασία θα επαναληφθεί

άλλες 3 φορές- καθώς και ότι τα παιδιά συνειδητοποίησαν ότι ο κύκλος ζωής είναι ίδιος στα περισσότερα έντομα (ολομετάβολη μεταμόρφωση) και όχι σε όλα.

1. Υπόθεμα: *«Η ζωή των εντόμων: κύκλος ζωής, διατροφή, τόπος διαβίωσης»*

2. Τίτλος 2^{ης} δραστηριότητας: *«Τί τρώνε τα έντομα;»*

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να γνωρίσουν τον μύθο του Αισώπου *Ο τζίτζικας και ο μέρμηγκας*.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Ανθρωπογενές)

Να προβληματιστούν με αφορμή τον μύθο σε σχέση με την τροφή των εντόμων.

3^γ *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν πώς τρέφονται τα έντομα.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε κατηγορίες ανάλογα με την τροφή τους.

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: βίντεο από το YouTube που παρουσιάζει τον μύθο του Αισώπου: *Ο Τζίτζικας και ο μέρμηγκας*, πλαστικοποιημένες καρτέλες με διάφορα έντομα, πλαστικοποιημένες καρτέλες που δείχνουν τροφές των εντόμων, τρία στεφάνια, κάρτες με προτάσεις-αινίγματα για τα έντομα.

5. Διάρκεια: 45-50 λεπτά

6. Μέθοδοι: αφήγηση (οπτικοακουστική), συζήτηση, ερωταπαντήσεις, παρατήρηση, ομαδοσυνεργατική.

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός ρωτάει τα παιδιά το εξής:

«Παιδιά, μήπως γνωρίζετε κάποιον μύθο του Αισώπου που να μιλάει για έντομα; Ποιον/ποιους;».

7.β Περιγραφή:

Δείχνουμε στα παιδιά ένα βίντεο από το YouTube με τον μύθο του Αισώπου: *Ο Τζίτζικας και ο μέρμηγκας*.

Ιστοσελίδα: <http://www.youtube.com/watch?v=Ey9ZOnAJshM> (Ο Τζίτζικας και ο μέρμηγκας).

Αφού τα παιδιά δούνε το βίντεο με τον μύθο, η νηπιαγωγός κάνει μαζί τους μία συζήτηση προκειμένου να προβληματιστούν σε σχέση με το περιεχόμενο του μύθου.

Ενδεικτικά:

- *Γιατί ο τζίτζικας κοροϊδεύει τα μυρμήγκια;*
- *Γιατί τα μυρμήγκια κουβαλάνε τόση τροφή;*
- *Τί κάνει ο τζίτζικας το καλοκαίρι;*
- *Όταν ήρθε ο χειμώνας, τί έπαθε ο τζίτζικας;*
- *Παρατηρήσατε τί τροφή κουβαλούσανε τα μυρμήγκια;*
- *Τί τρώνε τα μυρμήγκια;*
- *Τί τρώει ο τζίτζικας;*
- *Τί τρώνε άλλα έντομα; κλπ.*

Αρχικά, η νηπιαγωγός ξεκινάει μία συζήτηση με τα παιδιά σχετικά με την τροφή των εντόμων, η οποία γίνεται με την μορφή ερωταπαντήσεων. Παράλληλα, η νηπιαγωγός δείχνει εικόνες με τροφές των εντόμων και θέτει στα παιδιά ορισμένες ερωτήσεις.

Ενδεικτικά:

- *Ξέρετε άλλα έντομα που τρώνε ό,τι και τα μυρμήγκια και ο τζίτζικας; Ποια είναι αυτά;*
- *Πιστεύετε ότι όλα τα έντομα τρώνε καρπούς και φύλλα;*
- *Με τί άλλο μπορεί να τρέφονται τα έντομα;*
- *Μπορούν τα έντομα να τρέφονται με άλλα μικρότερα έντομα; Αν ναι, ποια είναι αυτά τα έντομα;*
- *Υπάρχουν έντομα που τρέφονται με υπολείμματα τροφών, όπως ψίχουλα κλπ.; Αν ναι, ποια είναι αυτά;*
- *Ξέρετε έντομα που τρέφονται με την γύρη των λουλουδιών; Αν ναι, ποια έντομα γνωρίζετε;*
- *Ξέρετε έντομα τα οποία δεν τρώνε μόνο μία συγκεκριμένη τροφή; Ποιο/ποια;*
- *Έχετε παρατηρήσει κάποιο έντομο να κουβαλάει την τροφή του; Αν ναι, ποιο;*

Η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά και πλαστικοποιημένες καρτέλες που δείχνουν πώς τρέφονται ορισμένα έντομα, προκειμένου να τα βοηθήσει όπου δυσκολεύονται θέτοντας πιο εξειδικευμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

- Τί τρώει η ακρίδα;

- Πώς τρέφεται η μέλισσα;

- Ποια είναι η τροφή της πασχαλίτσας;

- Τί κουβαλάνε τα μυρμήγκια; Πώς τρέφονται λοιπόν; κλπ.

Η νηπιαγωγός προβάλλοντας τις καρτέλες αυτές και κάνοντας ερωτήσεις περιγραφής, προσπαθεί να οδηγήσει τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν από μόνα τους πώς τρέφονται τα έντομα.

Στην πορεία, η νηπιαγωγός αφού αφήσει στο πάτωμα πλαστικοποιημένες καρτέλες με διάφορα έντομα, τα χωρίζει σε 4 ομάδες. Η νηπιαγωγός παρουσιάζει στα παιδιά 4 στεφάνια. Στο πρώτο έχει τοποθετήσει μία εικόνα με φύλλα και καρπούς, στο δεύτερο μία εικόνα με διάφορα έντομα, στο τρίτο μία εικόνα με γύρη λουλουδιών και στο τέταρτο μία εικόνα με υπολείμματα τροφών. Έπειτα, αναθέτει σε κάθε ομάδα να ασχοληθεί με ένα συγκεκριμένο στεφάνι. Έτσι, η κάθε ομάδα παιδιών θα πρέπει να επιλέγει από το σύνολο των εικόνων που τους έδωσε η νηπιαγωγός, εκείνες που απεικονίζουν τα έντομα που ανήκουν σε κάθε κατηγορία ανάλογα με την τροφή τους. Τέλος, τα παιδιά θα πρέπει να τοποθετήσουν τις εικόνες με τα έντομα στο σωστό στεφάνι, ανάλογα με το ποια είναι η τροφή τους (π.χ. μέλισσα, σφήκα και πεταλούδα → στεφάνι με γύρη λουλουδιών, κλπ.). Η νηπιαγωγός έχει φροντίσει να υπάρχουν διπλές καρτέλες για τα έντομα που τρέφονται με περισσότερες από μία τροφές (π.χ. μυρμήγκι → υπολείμματα τροφών και φύλλα-καρπούς κλπ.).

Πλαστικοποιημένες καρτέλες με τροφές εντόμων

Φύλλα & Σπόροι

Γύρη Λουλουδιών

Άλλα Έντομα

Υπολείμματα τροφών

Η δραστηριότητα κλείνει με μία συζήτηση, όπου κάθε ομάδα παρουσιάζει ποια έντομα επέλεξε να συμπεριλάβει στο στεφάνι με το οποίο ασχολήθηκε. Εδώ τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν αναφορικά με τις επιλογές που έκανε η κάθε ομάδα.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Για να αξιολογήσει η νηπιαγωγός αν τα παιδιά κατέκτησαν τους στόχους που έθεσε, παίζει μαζί τους το παιχνίδι *Βρες τί τρώω!* Τα παιδιά χωρίζονται από τη νηπιαγωγό με τυχαίο τρόπο σε δύο ομάδες και τους εξηγεί τους κανόνες του παιχνιδιού. Η νηπιαγωγός μοιράζει σε κάθε ομάδα τις πλαστικοποιημένες εικόνες που απεικονίζουν τις τροφές των εντόμων, καθώς επίσης και καρτέλες με ερωτηματικά, ζητώντας τους να συμπληρώνουν τις φράσεις αυτές, οι οποίες αφορούν την τροφή των εντόμων. Τα παιδιά καλούνται να σκεφτούν την απάντηση και έπειτα να συμπληρώσουν τις φράσεις αυτές δείχνοντας παράλληλα και την σωστή εικόνα (π.χ. *Είμαι μυρμηγκάκι και τρώω...* → Τα παιδιά απαντάνε υπολείμματα τροφών, ενώ παράλληλα διαλέγουν και δείχνουν στα υπόλοιπα παιδιά και τη νηπιαγωγό την πλαστικοποιημένη εικόνα που απεικονίζει τα υπολείμματα τροφών). Η ομάδα που θα συμπληρώνει τις προτάσεις πιο γρήγορα και σωστά, θα μαζεύει περισσότερους πόντους και θα είναι και η νικήτρια ομάδα. Ενδεικτικές προτάσεις της νηπιαγωγού:

- *Είμαι μυρμηγκάκι και τρώω...*
- *Μου αρέσουν τα υπολείμματα τροφών και είμαι το...*
- *Μου αρέσει να τρώω την γύρη από τα λουλούδια και είμαι η...*
- *Τρώω καρπούς και φύλλα και είμαι το...*
- *Είμαι η σφήκα και τρώω...*

- *Είμαι η πασχαλίτσα και η τροφή μου είναι...*
- *Είμαι η ακρίδα και τρώω...*
- *Είμαι ο τζιτζίκας και τρέφομαι με...*
- *Είμαι η πεταλούδα και η τροφή μου είναι...*
- *Είμαι η κατσαρίδα και τρώω...*
- *Τρέφομαι με φύλλα και είμαι ο...*
- *Είμαι η μύγα και μου αρέσει να τρώω...*

1. Υπόθεμα: «*Η ζωή των εντόμων: κύκλος ζωής, διατροφή, τόπος διαβίωσης*»

2. Τίτλος 3^{ης} δραστηριότητας: «*Πού ζούνε τα έντομα;*»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν τον τόπο διαβίωσης των εντόμων.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε κατηγορίες ανάλογα με τον τόπο διαβίωσή τους.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Μαθηματικά

- Να απαριθμήσουν τις ποσότητες ενός ζαριού.
- Να αντιστοιχήσουν τις ποσότητες ενός ζαριού με τα βήματα που πρέπει να κάνουν σε ένα επιδαπέδιο παιχνίδι.

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: *Η πρώτη μου Εγκυκλοπαίδεια για τη φύση Larousse*, εκδόσεις: Μεταίχμιο και *Εμείς και ο κόσμος μας, Η φύση*, εκδόσεις: Σαββάλας, σελίδες: 34-35, 50-51, επιδαπέδιο παιχνίδι που έφτιαξε η νηπιαγωγός με τίτλο *Πού ζούνε τα έντομα;*, σακουλάκι με κορδέλες σε διαφορετικά χρώματα, CD με ορχηστική μουσική.

5. Διάρκεια: 45-50 λεπτά

6. Μέθοδοι: παρατήρηση, συζήτηση, ερωταπαντήσεις, ομαδοσυνεργατική, παιχνίδι (επιδαπέδιο παιχνίδι), υπόδυση ρόλου-δραματοποίηση.

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός έχει αφήσει ανοιχτό στην γωνιά των εντόμων το βιβλίο *Η πρώτη μου Εγκυκλοπαίδεια για τη φύση Larousse* έχοντας τοποθετήσει σελιδοδείκτες στις σελίδες 34-35 και 50-51. Καθώς τα παιδιά μπαίνουν στην τάξη, η νηπιαγωγός τα προτρέπει να πάνε στην γωνιά των εντόμων και να παρατηρήσουν τις συγκεκριμένες σελίδες που η ίδια έχει επισημάνει.

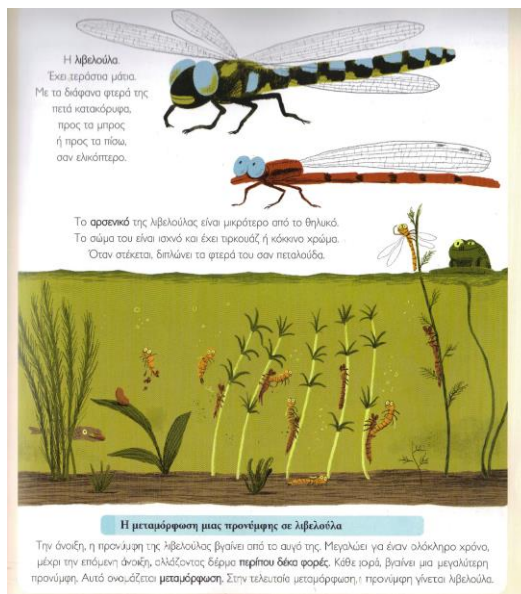
7.β Περιγραφή:

Κατά την έναρξη της οργανωμένης δραστηριότητας, η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνιά της παρεούλας και φέρνει μαζί της το βιβλίο *Η πρώτη μου Εγκυκλοπαίδεια για τη φύση Larousse*. Έτσι, ξεκινάει μία συζήτηση με τα παιδιά σχετικά με το τί παρατήρησαν. Ενδεικτικές ερωτήσεις:

Εγκυκλοπαίδεια Larousse, σελίδες 34-35 & 50-51

- *Τί παρατηρήσατε στο βιβλίο;*
- *Παρατηρήσατε κάτι άλλο εκτός από τα έντομα;*
- *Πού ζούσαν τα έντομα που είδατε;*
- *Ποια έντομα ζούνε δίπλα στο νερό;*
- *Ποια έντομα ζούνε στα λιβάδια;*

Ενδεικτικές υποβοηθητικές ερωτήσεις:

- *Πού βλέπετε ότι ζει το κουνούπι;*
- *Ζούνε άλλα έντομα δίπλα στο νερό, όπως το κουνούπι; Αν ναι, ποιο/ποια;*
- *Πού παρατηρήσατε ότι ζει η ακρίδα;*
- *Η σφήκα που ζει;*
- *Ζούνε άλλα έντομα στα λιβάδια, όπως η ακρίδα και η σφήκα; Αν ναι, ποιο/ποια;*

Η νηπιαγωγός με τις παραπάνω ερωτήσεις καθώς και με την βοήθεια της εγκυκλοπαιδείας, καταλήγει μαζί με τα παιδιά στο συμπέρασμα ότι τα έντομα ζούνε δίπλα στο νερό και κυρίως στα λιβάδια, καθώς και στο ποια έντομα ανήκουν σε κάθε κατηγορία.

Αφού τα παιδιά γνωρίσουν τους διαφορετικούς τρόπους διαβίωσης των εντόμων, η νηπιαγωγός τους προτείνει να παίξουν όλοι μαζί το επιδαπέδιο παιχνίδι *Πού ζούνε τα έντομα;* Η νηπιαγωγός αφού χωρίσει τα παιδιά σε δύο ομάδες, τους εξηγεί τους κανόνες του επιδαπέδιου παιχνιδιού. Το παιχνίδι αποτελείται από ένα ταμπλό με μία διαδρομή, ένα ζάρι, πόνια και κάρτες με ερωτήσεις που αφορούν τον τόπο διαβίωσης

των εντόμων. Ο παίκτης της κάθε ομάδας ρίχνει κάθε φορά το ζάρι και ανάλογα με τον αριθμό που έφερε, κάνει τα αντίστοιχα βήματα στο ταμπλό. Κάθε φορά που το πόνι «πέφτει» σε τετράγωνο με το σύμβολο του ερωτηματικού, η νηπιαγωγός διαβάξει στα παιδιά μία ερώτηση από τις κάρτες. Αν ο παίκτης απαντήσει σωστά, προχωράει ένα τετράγωνο, εάν όμως απαντήσει λάθος ή δεν γνωρίζει την απάντηση, τότε πηγαίνει ένα βήμα πίσω. Οι δύο ομάδες θα απαντάνε στις ερωτήσεις της νηπιαγωγού και όποια ομάδα καταφέρει να ολοκληρώσει πρώτη την διαδρομή, είναι η νικήτρια. Ενδεικτικές ερωτήσεις των καρτελών του παιχνιδιού:

- Πού ζει η πεταλούδα;
- Η πασχαλίτσα ζει δίπλα στο νερό. Σωστό ή λάθος;
- Πού ζει το κουνούπι;
- Πείτε μου 2 έντομα που ζούνε δίπλα στο νερό.
- Πείτε μου 3 έντομα που ζούνε στο λιβάδι.
- Πού ζει η πυγολαμπίδα;
- Η μέλισσα ζει στο λιβάδι. Σωστό ή λάθος;
- Ο γρύλος ζει δίπλα στο νερό ή στο λιβάδι;
- Πού ζει η λιβελούλα;
- Ο τζιτζικας ζει στο λιβάδι ή δίπλα στο νερό;
- Η σφήκα ζει δίπλα στο νερό. Σωστό ή λάθος;
- Ζει η ακρίδα στο λιβάδι;
- Πού ζούνε τα μυρμήγκια;
- Η μύγα ζει στο λιβάδι ή δίπλα στο νερό;
- Πού ζει η κατσαρίδα;

Υποσημείωση: Επειδή τα παιδιά θα παίζουν το παιχνίδι χωρισμένα σε δύο ομάδες, κάθε φορά διαφορετικά παιδιά από την κάθε ομάδα θα ρίχνουν το ζάρι και θα απαντάνε στις ερωτήσεις. Με αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί η ισότιμη συμμετοχή όλων των παιδιών.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να υποδυθούν όλα από ένα έντομο και να παίξουν το παιχνίδι *Το σπίτι μου!* Έπειτα, φέρνει ένα σακουλάκι με κορδέλες σε διαφορετικά χρώματα και λέει στα παιδιά να επιλέξουν τυχαία μία κορδέλα. Ανάλογα με το χρώμα της κορδέλας (κίτρινο, πράσινο, κόκκινο, μαύρο κλπ.) τα παιδιά θα υποδυθούν ένα

έντομο από αυτά που μάθανε το οποίο θα έχει το αντίστοιχο με την κορδέλα χρώμα (π.χ. πράσινη κορδέλα → γρύλος). Επειδή όμως υπάρχουν και έντομα με περισσότερα από ένα χρώματα, η νηπιαγωγός θα έχει φτιάξει και κορδέλες οι οποίες θα αποτελούνται από δύο ή περισσότερες λεπτές κορδέλες ανάλογο με το χρώμα του εντόμου (π.χ. μαύρη-κίτρινη κορδέλα → μέλισσα, κόκκινη-μαύρη κορδέλα → πασχαλίτσα κλπ.). Αφού όλα τα παιδιά επιλέξουν από μία κορδέλα και καταλάβουν ποιο έντομο υποδύονται, η νηπιαγωγός απλώνει στο πάτωμα δύο μεγάλα πανιά, ένα γαλάζιο και ένα πράσινο και τους εξηγεί ότι κάθε σεντόνι αποτελεί το μέρος που ζούνε τα έντομα (γαλάζιο πανί → περιοχές δίπλα σε νερό, πράσινο πανί → λιβάδια). Στην συνέχεια, προτείνει στα παιδιά να παίξουν το παιχνίδι *Το σπίτι μου!* εξηγώντας τους παράλληλα τους κανόνες του παιχνιδιού: Η νηπιαγωγός θα βάλει μία απαλή μουσική (*Radetzky March – Johan Strauss Sr*) και όλα τα παιδιά-έντομα θα κινούνται όπως το καθένα θέλει. Κάθε φορά που η νηπιαγωγός θα χαμηλώνει την μουσική, θα δίνει στα παιδιά-έντομα μία εντολή:

π.χ. 1 *Τα έντομα που ζούνε δίπλα στο νερό να κρυφτούν στο σπίτι τους!*

π.χ. 2 *Τα έντομα που ζούνε στο λιβάδι να χορέψουν!*

π.χ. 3 *Να κινηθούν τα έντομα που ζούνε δίπλα στο νερό!*

π.χ. 4 *Τα έντομα του λιβαδιού να τρέξουν στο σπίτι τους και να χορέψουν!*

π.χ. 5 *Τα έντομα που ζούνε δίπλα στο νερό να χοροπηδήσουν!*

π.χ. 6 *Να κινηθούν τα έντομα που ζούνε στο λιβάδι!*

π.χ. 7 *Να χορέψουν τα έντομα που ζούνε δίπλα στο νερό!*

π.χ. 8 *Να χοροπηδήσουν τα έντομα που ζούνε στο λιβάδι!*

π.χ. 9 *Τα έντομα που ζούνε δίπλα στο νερό να πάνε σπίτι τους και να φτιάξουν έναν κύκλο!*

π.χ. 10 *Τα έντομα που ζούνε στο λιβάδι να κρυφτούν στο σπίτι τους!*

Οι μαθηματικοί στόχοι αξιολογήθηκαν στην πορεία της δραστηριότητας, όπου η νηπιαγωγός παίζει μαζί με τα παιδιά το επιδαπέδιο παιχνίδι *Πού ζούνε τα έντομα;*

1. Υπόθεμα: «Έντομα και άνθρωπος»

2. Τίτλος 1^{ης} δραστηριότητας: «Τα έντομα στα έργα τέχνης»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να γνωρίσουν έργα τέχνης που απεικονίζουν ορισμένα έντομα.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Προφορική επικοινωνία

- Να παρατηρήσουν και να περιγράψουν εικόνες με έργα τέχνης για ορισμένα έντομα.
- Να δημιουργήσουν μικρές ιστορίες με αφορμή τα έργα τέχνης για ορισμένα έντομα.

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: εικόνες με έργα τέχνης, κόλλες Α4, διάφορα χρώματα (μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, κλπ).

5. Διάρκεια: 45 λεπτά

6. Μέθοδοι: παρατήρηση, συζήτηση, ερωταπαντήσεις ομαδοσυνεργατική.

7. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός αφήνει στα τραπεζάκια κατά την διάρκεια του διαλείμματος, μερικές εικόνες με έργα τέχνης που απεικονίζουν συγκεκριμένα έντομα. Οι εικόνες αυτές θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον των παιδιών, και θα αρχίσουν να τις επεξεργάζονται πριν την έναρξη της δραστηριότητας.

7.β Περιγραφή:

Κατά την έναρξη της οργανωμένης δραστηριότητας, η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνιά της παρεούλας και φέρνει μαζί της τις εικόνες με τα έργα τέχνης. Αφού δείξει στα παιδιά τις εικόνες, τούς ζητάει να τις περιγράψουν κα τέλος τούς θέτει ορισμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

Dena Tollefson , Dragonfly Victor 10"x8" Oil on Canvas 2010

Faith Te , Red-spotted Purple Butterfly

Judy Raley , Busy bee

- *Τί κοινό έχουν όλοι αυτοί οι πίνακες;*
- *Τί παρατηρείτε στις εικόνες;*
- *Μπορείτε να μου περιγράψετε τα έργα τέχνης που βλέπετε;*
- *Τί λέτε να παρακίνησε τους ζωγράφους στο να ζωγραφίσουν τα συγκεκριμένα έντομα;*
- *Τί χρώματα έχει χρησιμοποιήσει ο κάθε ζωγράφος; Γιατί;*
- *Πώς έχει απεικονίσει ο ζωγράφος την μέλισσα/πεταλούδα/λιβελούλα; Σε τί φάση;*
- *Πώς νιώθεις όταν βλέπεις αυτόν τον πίνακα; κλπ.*

Στην συνέχεια, η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε 4 ομάδες. Αφού δώσει σε κάθε ομάδα μία εικόνα με ένα έργο τέχνης, τους ζητάει να δημιουργήσουν την ιστορία του πίνακα όπως τα ίδια την φαντάζονται.

Η δραστηριότητα κλείνει με κάθε ομάδα να παρουσιάζει στις υπόλοιπες την ιστορία που δημιούργησε για τον πίνακα που της ανατέθηκε. Η νηπιαγωγός μαγνητοφωνεί τις ιστορίες των παιδιών, προκειμένου να αφήσει το CD ως υλικό στην *γωνιά των εντόμων*.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Ως αξιολόγηση της δραστηριότητας, η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε ζευγάρια και ζητάει από κάθε ζευγάρι να επιλέξει κάποιο έντομο –διαφορετικό από τα έντομα στους πίνακες- που τους άρεσε. Έπειτα, ζητάει από κάθε ζευγάρι να ζωγραφίσει το έντομο που επέλεξε σε οποιαδήποτε φάση θέλει, δημιουργώντας το κάθε ζευγάρι τον δικό του πίνακα με θέμα *Τα Έντομα*. Κατόπιν, η νηπιαγωγός ζητάει από τα ζευγάρια να σκεφτούν την ιστορία του πίνακα που δημιούργησαν. Τέλος, το κάθε ζευγάρι παρουσιάζει στα υπόλοιπα τον πίνακα που ζωγράφισε περιγράφοντάς τον και διηγείται την ιστορία που δημιούργησε για τον πίνακα αυτό. Η νηπιαγωγός βιντεοσκοπεί την όλη διαδικασία, προκειμένου να δημιουργηθεί μία κασέτα με θέμα *Τα έντομα στην τέχνη!*, την οποία τοποθετεί μαζί με τους πίνακες-ζωγραφίες των παιδιών στην *γωνιά των εντόμων*.

1. Υπόθεμα: «Έντομα και άνθρωπος»

2. Τίτλος 2^{ης} δραστηριότητας: «Έντομα: Χρήσιμα, βλαβερά ή ενοχλητικά;»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Φυσικό)

- Να γνωρίσουν ποια έντομα ωφελούν, ποια βλάπτουν και ποια ενοχλούν τον άνθρωπο και με ποιους τρόπους.
- Να ταξινομήσουν τα έντομα σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο που επιδρούν στην ζωή του ανθρώπου (χρήσιμα, βλαβερά και ενοχλητικά για τον άνθρωπο).

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να συνεργαστούν προκειμένου να δημιουργήσουν ένα κολλάζ με θέμα τις τρεις κατηγορίες εντόμων (χρήσιμα, βλαβερά και ενοχλητικά).

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: αφίσα με μέλισσες και μελισσοκόμους, πλαστικοποιημένες καρτέλες με έντομα, πατρόν από πασχαλίτσα-σφήκα-μύγα, κόλλες Α4, ψαλίδια, διάφορα περιοδικά και εφημερίδες.

5. Διάρκεια: 45 λεπτά

6. Μέθοδοι: συζήτηση, ερωταπαντήσεις, ομαδοσυνεργατική.

6. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά την παρακάτω αφίσα και τους θέτει μερικές ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

- *Τί παρατηρείται στην αφίσα;*
- *Τι κάνουν οι μέλισσες;*
- *Γιατί πάνε στα λουλούδια; κλπ.*

7.β Περιγραφή:

Η νηπιαγωγός συζητάει με τα παιδιά επεκτείνοντας την συζήτηση από την μέλισσα και στα υπόλοιπα ωφέλιμα-χρήσιμα έντομα καθώς και στον τρόπο που μας χρησιμεύουν. Έπειτα, συνεχίζει την συζήτηση με ερωταπαντήσεις έτσι ώστε τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχουν έντομα που ωφελούν, βλάπτουν και ενοχλούν τον άνθρωπο, αλλά και το πώς τον ωφελούν, βλάπτουν ή τον ενοχλούν αντίστοιχα. Παράλληλα η νηπιαγωγός χρησιμοποιεί υποβοηθητικά καρτέλες με έντομα, προκειμένου να προκύψει από την συζήτηση και τις ερωταπαντήσεις η επίδραση των εντόμων στην ζωή μας. Ενδεικτικά:

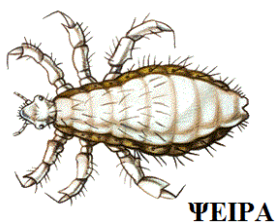
- *Πώς μας ωφελεί η μέλισσα; Τί μας δίνει;*
- *Ξέρετε άλλα έντομα που μας ωφελούν; Ποια και πώς μας ωφελούν;*
- *Είναι όλα τα έντομα χρήσιμα-ωφέλιμα για τον άνθρωπο;*
- *Μπορούν τα έντομα να μας βλάψουν; Πώς;*

- *Ξέρετε έντομα που μπορούν να μας βλάψουν; Ποιο/ποια και πώς;*
- *Όλα τα έντομα μάς βλάπτουν;*
- *Υπάρχουν έντομα που απλώς μας ενοχλούν; Ποιο/ποια και πώς;*
- *Πιστεύετε ότι υπάρχουν έντομα που και μας ωφελούν και μας βλάπτουν; Ποιο/ποια είναι αυτά;*

Η νηπιαγωγός έχει καρτέλες με τα έντομα τις οποίες δείχνει στα παιδιά για να τα κινητοποιήσει να απαντήσουν όπου δυσκολεύονται. Ενδεικτικές ερωτήσεις;

- *Ποιο έντομο βλέπετε στην εικόνα; Μάς βλάπτει η μύγα; Τί μας κάνει η μύγα; Πώς μάς ενοχλεί; κλπ.*

- *Ποιο έντομο παρατηρείτε στην εικόνα; Τί μας κάνει η ψείρα; Πώς μας ενοχλεί/βλάπτει;*

Η νηπιαγωγός προβάλλοντας τις καρτέλες αυτές και κάνοντας τις παραπάνω ερωτήσεις προσπαθεί να οδηγήσει τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν από μόνα τους την επίδραση των εντόμων στην ζωή του ανθρώπου. Για όσα έντομα τα παιδιά δεν γνωρίζουν την επίδρασή τους (π.χ. πασχαλίτσα) η νηπιαγωγός τους δίνει την απάντηση.

- *Θυμάστε ποιο έντομο είναι αυτό;*
- *Γνωρίζετε τί καλό κάνει στα φυτά;*
- *Πώς βοηθάει τον άνθρωπο; κλπ.*

Στην συνέχεια, η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε 6 ομάδες και αναθέτει σε κάθε ομάδα να κάνει ένα ομαδικό κολλάζ. Συγκεκριμένα, η πρώτη και η δεύτερη ομάδα θα κάνουν ένα κολλάζ με ένα χρήσιμο για τον άνθρωπο έντομο (πασχαλίτσα), η τρίτη και η τέταρτη ομάδα με ένα βλαβερό για τον άνθρωπο έντομο (σφήκα) και η πέμπτη και η έκτη ομάδα με ένα ενοχλητικό για τον άνθρωπο έντομο (μύγα). Η νηπιαγωγός δίνει στην κάθε ομάδα το πατρών των συγκεκριμένων εντόμων, έτσι ώστε η κάθε ομάδα να σχεδιάσει το περίγραμμα του εντόμου με το οποίο θα ασχοληθεί. Έπειτα, τα παιδιά συνεργάζονται μεταξύ τους, προκειμένου να κόψουν, να κολλήσουν και να γεμίσουν με διάφορα χαρτιά (περιοδικά και εφημερίδες) το περίγραμμα του κάθε εντόμου, δημιουργώντας έτσι ένα κολλάζ. Η νηπιαγωγός βοηθάει στην όλη διαδικασία συντονίζοντας τις ομάδες και διευκολύνοντάς τες όπου δυσκολεύονται. Στο τέλος της δραστηριότητας, η κάθε ομάδα παρουσιάζει το κολλάζ που έφτιαξε στις υπόλοιπες ομάδες.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Για να αξιολογήσει η νηπιαγωγός τους στόχους που τέθηκαν, δίνει στα παιδιά καρτέλες με διάφορα έντομα και τους ζητάει να τις ταξινομήσουν σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο που επιδρούν στην ζωή μας. Τα παιδιά καλούνται να συζητήσουν μεταξύ τους και να αποφασίσουν ποια έντομα θα βάλουν σε κάθε κατηγορία. Έπειτα, η νηπιαγωγός χωρίζει τα παιδιά σε 3 ομάδες και ζητάει από κάθε ομάδα να παρουσιάσει από μία κατηγορία. Τα παιδιά παρουσιάζουν τα έντομα που επέλεξαν σε κάθε κατηγορία και αιτιολογούν αυτήν τους την επιλογή απαντώντας σε ερωτήσεις της νηπιαγωγού, όπως:

- *Γιατί επιλέξατε τα συγκεκριμένα έντομα σε αυτήν την κατηγορία;*
- *Τί κάνουν στον άνθρωπο αυτά τα έντομα και πώς;*

- *Πώς βλάπτουν, ωφελούν ενοχλούν τα έντομα αυτά τον άνθρωπο; κλπ.*

1. Υπόθεμα: «Έντομα και άνθρωπος»

2. Τίτλος 3^{ης} δραστηριότητας: «Βλαβερά, ενοχλητικά έντομα: Πώς τα αντιμετωπίζουμε;»

3. Μαθησιακοί στόχοι:

3^α *Ενότητα:* Παιδί και Περιβάλλον (Ανθρωπογενές)

- Να γνωρίσουν τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων.

3^β *Ενότητα:* Παιδί και Γλώσσα: Γραφή και γραπτή έκφραση

- Να δημιουργήσουν μία αφίσα με οδηγίες σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων.
- Να υπαγορεύσουν στη νηπιαγωγό το κείμενο της αφίσας σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων (ο στόχος αφορά μία ομάδα παιδιών).

3^γ *Ενότητα:* Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά)

- Να ζωγραφίσουν/σχεδιάσουν τα βλαβερά και τα ενοχλητικά έντομα προκειμένου να διακοσμήσουν την αφίσα σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων (ο στόχος αφορά μία ομάδα παιδιών).

4. Εποπτικά μέσα και υλικά: βιντεάκια από το You tube με διαφημίσεις για φαρμακευτικά σκευάσματα και προϊόντα για την αντιμετώπιση των εντόμων, χαρτόνι, κόλλες A4, διάφορα χρώματα (μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, κλπ.), ψαλίδια, κόλλες.

5. Διάρκεια: 45-50 λεπτά

6. Μέθοδοι: αφήγηση ιστορίας (βιωματική εμπειρία της νηπιαγωγού), συζήτηση, ερωταπαντήσεις, ομαδοσυνεργατική.

7. Περιγραφή πορείας

7.α Αφόρμηση – έναυσμα:

Η νηπιαγωγός διηγείται στα παιδιά την εμπειρία της για μία σφήκα που την τσίμπησε μία φορά.

«Παιδιά, όταν ήμουν μικρή και έπαιζα στο χωριό μου, στον κήπο του παππού και της γιαγιάς, ξαφνικά είδα μία σφήκα. Ζουζούνιζε συνεχώς γύρω μου, αλλά εγώ δεν της έδωσα σημασία και συνέχιζα να κάνω κούνια. Ξαφνικά, σηκώνω το κεφάλι και βλέπω την σφήκα να έρχεται κατά πάνω μου. Αυτό ήταν! Με τσίμπησε και μου έκανε μία κόκκινη πληγή στο χέρι. Αρχίζα να κλαίω και να τρέχω από δω και από κει! Πονούσα τόσο πολύ και δεν ήξερα τί να κάνω...!»

Στην συνέχεια, θέτει στα παιδιά ορισμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

- *Σας έχει τσιμπήσει ποτέ σφήκα;*
- *Τί κάνατε; Πώς νιώσατε;*
- *Πώς το αντιμετωπίσατε;*

7.β Περιγραφή:

Στην συνέχεια, η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά βιντεάκια από το YouTube με διαφημίσεις από διάφορα φαρμακευτικά σκευάσματα για την αντιμετώπιση τσιμπήματος από κουνούπια, μέλισσες και σφήκες, καθώς και προϊόντα για την αντιμετώπιση αλλά και την αποφυγή ψειρών.

<http://www.youtube.com/watch?v=dliqW2Hcv6M> (βιντεάκι για αντιμετώπιση τσιμπήματος κουνουπιού)

<http://www.youtube.com/watch?v=LgmbhWeIAUY> (βιντεάκι για αντιμετώπιση ψειρών) κλπ.

Έπειτα, θέτει στα παιδιά ορισμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

- *Τί παρατηρήσατε στο βίντεο;*
- *Γιατί ο ώμος της κοπέλας είχε κόκκινη πληγή; Τί έπαθε;*
- *Τί έβαλε για να σταματήσει ο πόνος και να γιατρευτεί η κόκκινη πληγή;*

- *Τί έπαθε το παιδί στο βίντεο; Γιατί ζύνει το κεφάλι του;*
- *Πώς αντιμετώπισε τις ψείρες;*
- *Άρα, πώς αντιμετωπίζουμε το τσίμπημα ενός εντόμου;*
- *Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τέτοια περιστατικά;*
- *Πώς αλλιώς μπορούμε να προστατευτούμε από τα έντομα που μας βλάπτουν και μας ενοχλούν;*
- *Τί μπορούμε να βάλουμε στο σπίτι μας, έτσι ώστε να μην μπαίνουν τα έντομα και μας βλάπτουν/ενοχλούν; κλπ.*

Στην πορεία, η νηπιαγωγός φέρνει στην τάξη μία δική της αφίσα για να δείξει στα παιδιά τις συμβάσεις που πρέπει να τηρούνται όταν κάνουμε μία αφίσα (ύπαρξη τίτλου, οδηγίες-πληροφορίες σχετικά με τον τίτλο-θέμα, καθώς και εικονογράφηση σχετική με το θέμα κλπ.). Συγκεκριμένα, αφήνουμε τα παιδιά να παρατηρήσουν την αφίσα και τους κάνουμε ορισμένες ερωτήσεις. Ενδεικτικά:

- *Τί είναι αυτό που κρατάω; Ξέρετε πώς λέγεται;*
- *Σε τί χρησιμεύει μία αφίσα;*
- *Τι πληροφορίες μπορεί να δίνει;*
- *Τί παρατηρείτε ότι έχει αυτή η αφίσα;*

Η νηπιαγωγός ενημερώνει τα παιδιά ότι μία αφίσα –όπως η συγκεκριμένη- είναι πληροφοριακή και περιλαμβάνει έναν τίτλο σχετικό με το θέμα της αφίσας, κείμενο με πληροφορίες καθώς και εικονογράφηση σχετική με το θέμα της αφίσας.

Έπειτα, προτρέπει τα παιδιά να δημιουργήσουν μία δική τους αφίσα με τίτλο *Βλαβερά και Ενοχλητικά Έντομα: Πώς τα αντιμετωπίζουμε;*, έτσι ώστε να ενημερώσουν τα παιδιά και τη νηπιαγωγό της διπλανής τάξης για το πώς να αντιμετωπίζουν τα βλαβερά και τα ενοχλητικά για τον άνθρωπο έντομα. Έτσι λοιπόν, χωρίζει τα παιδιά σε δύο ομάδες, αναθέτοντας σε κάθε ομάδα μία ξεχωριστή εργασία. Η πρώτη ομάδα θα σκεφτεί το κείμενο που θα έχει η αφίσα και κατόπιν θα το υπαγορεύσει στη νηπιαγωγό, ενώ η δεύτερη ομάδα θα αναλάβει να διακοσμήσει την αφίσα. Συγκεκριμένα, η δεύτερη ομάδα θα σχεδιάσει και θα ζωγραφίσει διάφορα βλαβερά και ενοχλητικά έντομα σε κόλλες Α4, έτσι ώστε στην συνέχεια να τα κόψει και να τα κολλήσει στην αφίσα. Τέλος, η δραστηριότητα κλείνει με τα παιδιά της δεύτερης ομάδας να κολλούν τα σχέδιά τους στην αφίσα και την πρώτη ομάδα να σχεδιάζει

διάφορα σύμβολα, προκειμένου να είναι το κείμενο -που έγραψε η νηπιαγωγός- «αναγνώσιμο» από τα παιδιά.

8. Αξιολόγηση δραστηριότητας

Για την αξιολόγηση της δραστηριότητας, η νηπιαγωγός και τα παιδιά καλούν στην τάξη τη νηπιαγωγό και τα παιδιά της διπλανής αίθουσας και τους παρουσιάζουν τις αφίσες που μόλις δημιούργησαν. Παρουσιάζοντας την αφίσα τους, τα παιδιά αφηγούνται όλα όσα έμαθαν σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης των βλαβερών και των ενοχλητικών εντόμων. Τέλος, η νηπιαγωγός τοποθετεί τις αφίσες των παιδιών στην *γωνιά των εντόμων*.

Οι μαθησιακοί στόχοι που αφορούν τις ενότητες Παιδί και Γλώσσα: Γραφή και γραπτή έκφραση και Παιδί και Δημιουργία-Έκφραση (Εικαστικά), αξιολογούνται στην πορεία της δραστηριότητας.

Κλείσιμο της θεματικής «Έντομα Παντού»

Αφού ολοκληρωθεί και η τελευταία δραστηριότητα της θεματικής αυτής με την δημιουργία και την παρουσίαση της αφίσας στην διπλανή τάξη, η νηπιαγωγός την τοποθετεί και αυτή στην γωνιά των *Εντόμων*. Έπειτα, η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να παρατηρήσουν την γωνιά αυτή, έτσι ώστε να ξαναθυμηθούν όλοι μαζί τα υλικά που δημιουργήθηκαν κατά την διάρκεια της εβδομάδας. Έτσι λοιπόν, η νηπιαγωγός κάνει μαζί με τα παιδιά μία συζήτηση σχετικά με όσα έμαθαν όλη την εβδομάδα που επεξεργάστηκαν την θεματική αυτή. Συγκεκριμένα, ρωτάει τα παιδιά τα εξής:

- Ποια έντομα γνωρίσαμε;
- Ποιο έντομο σας άρεσε περισσότερο; Γιατί;
- Τί σας έκανε εντύπωση από όλα αυτά που μάθαμε κα κάναμε; Γιατί;
- Τί δεν σας άρεσε; Γιατί;

3 προτάσεις λογοτεχνικών κειμένων για την επεξεργασία της
θεματικής Έντομα Παντού στο νηπιαγωγείο:

Για την επεξεργασία της θεματικής προσέγγισης Έντομα Παντού! στο νηπιαγωγείο, προτείνουμε τα εξής λογοτεχνικά κείμενα:

1). *Το λιοντάρι και η σκνίπα*, Μύθος του Αισώπου, στο βιβλίο Γλωσσικό Υλικό για το νηπιαγωγείο (από τη θεωρία στην πράξη), Β.Δ. Αναγνωστόπουλος, εκδόσεις: Καστανιώτη Α.Ε., Αθήνα 1994, έβδομη έκδοση, σελίδα 136.

2). Η ιστορία *Η Πεταλούδίτσα*, Γιώργος Ματσαγγίδης, Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων για το νηπιαγωγείο, ΥΠΕΠΘ, ΟΕΔΒ, Αθήνα, α' έκδοση, 2001, σελ. 222.

3). Το παραμύθι *Το μυρμήγκι: ο ακούραστος εργάτης*

Συγγραφέας: Gomel Luc

Μεταφραστής : Πανδής Γιώργος

Εκδόσεις : Πατάκη

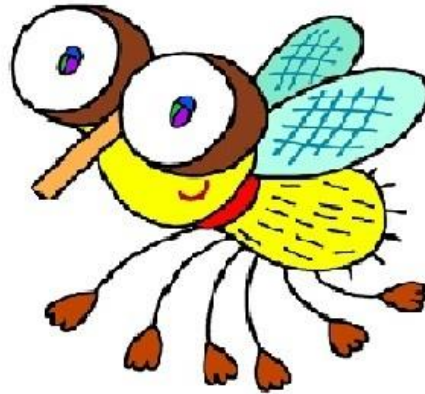
Φωτογράφος : Amann Remy, Stoffel Dominique

Επιμελητής : Μαυρικάκη Ευαγγελία Θ.

Παράρτημα

Λίτσα, η μυγίτσα...

Συγγραφή και Εικονογράφηση
Ρένια Δημητροπούλου
Φανή Τσέλα

Εκδόσεις
Νηπιαγωγοί εν Δράση

Βοήθεια!!! Τι
πάθανε τα
φτερά μου;;;

Πριν πολύ πολύ καιρό σε έναν τόπο μακρινό, ζούσε μια μικρή μυγίτσα που την λέγανε και Λίτσα! Ξάφνου όμως μία μέρα που 'χε και πολύ αέρα, ενώ πετούσε όλο χαρά την βρήκε μία συμφορά! Η μικρή μας η μυγίτσα απέκτησε μία πληγίτσα! Πω πω πω πω συμφορά, πάνε της Λίτσας τα φτερά; Τι λέτε άραγε παιδιά; Θα καταφέρει η Λίτσα να σωθεί απ' την πληγίτσα;

Μια φορά κι έναν
καιρό σε έναν
τόπο μακρινό,
ζούσε η Λίτσα
μια μικρή-μικρή
μυγίτσα!

Καθώς πετούσε όλη μέρα
μες στον καθαρό αέρα,
είπε να ξεκουραστεί
αφού κουράστηκε πολύ!

Να 'σου ένα σπιτικό, με παράθυρο ανοιχτό!

*Εδώ μέσα θα
καθίσω, λίγο για να
ηρεμήσω!*

Είπε η Λίτσα η μικρή
μας η μυγίτσα.

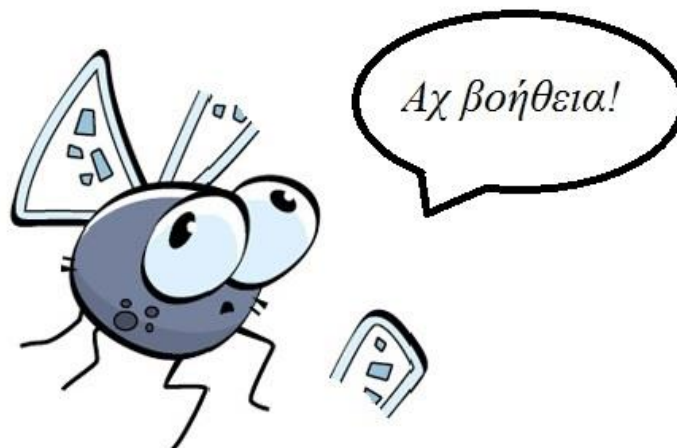
Και εκεί που η Λίτσα ξαποσταίνει, κάτι κακό καταλαβαίνει...

Ένας παπούς την
κυνηγάει και με
παντόφλα την χτυπάει!

Και η άτυχη η Λίτσα έχει τώρα μια... πληγίτσα!
Το δεξί της το φτερό δεν μπορεί να το κουνήσει
και στο σπίτι έχει κολλήσει!

Τσιρίζει και την γειτονιά ζαλίζει.

Ξάφνου την ακούει η Λήδα, η φίλη της η ακρίδα.

Που μπορεί να πηδά και να φτάνει και ψηλά.

Τότε για να την βοηθήσει τρέχει να ειδοποιήσει το καλό το μυρμηγκάκι που το έχουν φιλαράκι.

Που μπορεί να περπατάει και γοργά να προχωράει.

Μαζί τρέχουνε στην Λίτσα την άτυχή μας την
μυγίτσα, και την βρίσκουν ξαπλωμένη και
βαριά τραυματισμένη.

Το φτερό της το
κολλάνε και μαζί
χαμογελάνε.

Επειδή τώρα η Λίτσα η
καλή μας η μυγίτσα,
μπορεί πια να
ξαναπετάξει και να μην
ξαναγκρινιάξει...!.

